

FRANCUSKI ZAKAZ NOSZENIA SYMBOLI RELIGIJNYCH W SZKOŁACH PUBLICZNYCH PRZED ETPC. KONTROWERSJE, UWAGI, OCENY

Artykuł stanowi próbę podsumowania i oceny francuskiej ustawy, regulującej w oparciu o zasadę laickości noszenie symboli lub ubiorów uzewnętrzniających przynależność religijną w szkołach, gimnazjach i liceach publicznych, z perspektywy ponad 7 lat obowiązywania.

Analiza opiera się na wnioskach płynących z praktyki administracyjnej, orzeczniczej, a także uwag doktryny. Szczególnie interesujące, rozszerzające kontekst problemu, jest orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Organ ten uznaje laicki model państwa za idealną okoliczność, umożliwiającą korzystanie na równych zasadach z pełnej wolności wyznania.

Kwestie dotyczące laickości są we Francji wciąż żywotne, aktualne i dyskutowane, rządząca partia UMP (*Union pour un Mouvement Populaire*) zainicjowała w marcu 2011 wielką batalię o laickość. Fakt, że po drugiej stronie barykady znajduje się bardzo liczna mniejszość muzułmańska, nadaje temu konfliktowi, w którym kwestia noszenia chust jest na czołowym miejscu, cywilizacyjny wymiar.

THE FRENCH BAN ON WEARING RELIGIOUS SYMBOLS IN STATE SCHOOLS BEFORE THE ECHR. THE CONTROVERSY, COMMENTS AND EVALUATIONS

The article attempts to re-examine and evaluate the French secularism-driven law on conspicuous symbols or clothing manifesting religious affiliation in state elementary, junior and high schools after more than 7 years since it became effective.

The analysis is based on the conclusions from the administrative practice, case law and comments made in the doctrine. Of particular interest, and at the same time broadening the context of the problem, is the case law of the European Court of Human Rights. This body considers the secular model of the state as an ideal circumstance, permitting the exercise of full religious freedom in the conditions of equality.

The issues of secularism in France are invariably vital, relevant and debated; the ruling party UMP (*Union pour un Mouvement Populaire*) launched a new pro-secularism campaign in March 2011. The fact that the other side of the barricade is lined by a large Muslim minority makes this conflict, with its scarf ban issue being the top sticking point, raise to become a civilization clash.